

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року
Завідувач кафедри Костенко Р.В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління освітніми проєктами

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

П.І.Б. викладача	Здрагат Світлана Геннадіївна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат соціологічних наук, завідувачка кафедри освітньої політики
Контактні дані викладача	E-mail: nml.sveta@gmail.com т. моб. 096-429-09-85
Консультації	Середа 14.00-16.00

2022 – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Обов'язкова
		<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
		<i>Семестр</i>
		2-й
		<i>Лекції</i>
		8 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		6 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		76 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету формування у магістрантів - менеджерів освіти готовність до розробки та управління освітніми проектами. для самостійного практичного здійснення планування, організації та реалізації різноманітних освітніх проєктів з використанням універсального інструментарію та методів проєктування.

Предмет курсу - теоретико- методологічні засади процесу управління проектами у системі освіти та використання проєктування у професійній діяльності педагога.

Завдання курсу полягають у розкритті та вивченні теоретичних та практичних засад проєктної діяльності в системі освіти як чинників підвищення ефективності освітнього менеджменту; освоєнні та практичному застосуванні у професійній діяльності менеджера освіти інструментів та методів практичного здійснення планування, організації та реалізації освітнього проєкту; сприянні та формуванні вмінь і навичок ефективного використання технологій проєктного менеджменту щодо розв'язання освітніх проблем; відпрацювання практичних управлінських навичок щодо складання освітнього проєкту та пошуку джерел фінансування для нього.

Особливістю курсу є практико-теоретичне спрямування проєктної освітньої діяльності на основі педагогічної науки та соціального досвіду.

Переваги курсу для здобувачів освіти: ефективна управлінська організація освітнього процесу та прикладний характер формування компетентностей здобувачів повної загальної середньої освіти на основі проєктного підходу, сприяння розвитку навичок аналізу та самоаналізу педагогічної діяльності засобами проєктування.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль I. Теоретичні засади управління проєктами			
Тема 1. Управління проєктами як науковий феномен	Історія розвитку управління проєктами. Поняття та класифікація проєктів. Сутність системи управління проєктами, її елементи. Цілі й процеси в управлінні проєктами. Принципи та функції управління проєктами. Обґрунтування доцільності проєкту. Оцінка ефективності проєктів	Пошуково-дослідні завдання	Опитування
Тема 2. Планування і контроль проєктів як система	Складові системи планування проєкту. Методологічні підходи до планування проєктів. Система контролю дотримання параметрів проєкту. Внесення змін у виконання проєкту та їх комплексний аналіз. Основні етапи і об'єкти освітнього проєкту. Етапи проєктування: аналіз потреби, мета розробки проєкту, завдання на проєктування і визначення параметрів, прийняття рішення у вигляді конкретної програми дій. Паспорт проєкту. Алгоритм роботи над проєктом. Цілі проєкту. Принципи формулювання цілей: управлінська складова	Підготовка до виступу	Презентація захист
Тема 3. Формування і розвиток команди проєкту	Формування команди проєкту. Управління конфліктами в проєктах. Лідерство і мотивація в команді. Розвиток команди. Команда проєкту. Характеристика ефективної команди. Командні ролі. Створення і розвиток команди. Поняття і функції методів колективної роботи над проєктом Види методів роботи над проєктом, їх характеристика. Дискусія. Метод «мозкової атаки». Ділова гра. Метод контрольних запитань. Методика матриці ідей. Метод синектики. Метод вживання в роль. Метод аналогії. Метод асоціації.. Роль виховання у розвитку особистості.	Проєктування	Презентація,
Змістовий модуль 2. Управління проєктами у закладі освіти			
Тема 4 Освітній проєкт у сучасній школі	Сутність освітнього проєктування. Класифікація освітніх проєктів: малі, прості, короткострокові, міжнародні та вітчизняні, комерційні та некомерційні, взаємовпливаючі та взаємодоповнюючі монопроєкт. Особливості програми	Пошукові завдання	Опитування

	освітніх проєктів. Замовники освітніх проєктів: державні, комерційні організації, здобувачі освіти. Виконавці освітніх проєктів: педагогічний, організаційно - методичний, управлінський та допоміжний персонал закладів освіти. Користувачі освітніх проєктів: здобувачі освіти. Проблема готовності педагогів до проєктної діяльності в закладах освіти..		
Тема 5. Види проєктів у закладі освіти	Інноваційна сутність проєктної діяльності в закладах освіти. Специфіка освітнього проєктування гуманітарного, пізнавального, фізкультурно-спортивного, художньо-естетичного спрямування. Проєкти, спрямовані на збагачення розвивального середовища закладу освіти. Проєкти щодо створення інклюзивного середовища в закладі освіти. Проєктування дозвілля учнів.	Творче завдання	Опитування
Тема 6. Моніторинг проєктної діяльності в закладі освіти.	Маркетинг освітнього проєкту Інвестиційне проєктування в освіті. Етапи інвестиційного проєкту. Розрахунок суми інвестицій. Проєктні ресурси. Принципи планування ресурсів. Планування людських ресурсів у соціально – педагогічному проєкті. Критерії оцінювання проєктної діяльності в закладі освіти. Організація моніторингу освітніх проєктів у закладі освіти.	Пошукове завдання, підготовка до виступу	Презентація
Змістовий модуль 3. Оцінка ефективності проєктної діяльності			
Тема 7. Соціальна експертиза як метод оцінки освітнього проєкту	Поняття соціальної експертизи. Мета та функції соціальної експертизи. Предмет соціальної експертизи Моделі соціальної експертизи: «Рецензія», «Моніторинг», «Проєкт» Надійність експертних оцінок. Заходи щодо зниження ролі побічних впливів. Методи соціальної експертизи. Метод експертної оцінки. Метод фокус-груп. Ситуаційний аналіз. Метод «Делфі». Методи активізації інноваційних рішень. Методи обробки даних. Контент-аналіз. Підсумки соціальної експертизи.	Підготовка до виступу за планом	Опитування
Тема 8. Оцінка ефективності проєкту.	Реалізація основних завдань проєкту. Процедура оцінювання проєктів Етапи проведення оцінювання Методи оцінки ефективності проєкту Перелік робіт по завершенню проєкту. Аналіз результатів. Каскадування проєкту.	Моделювання проєктування	Презентація

	Організація роботи щодо каскадування		
Тема 9. Завершення та презентація проекту	Карта проекту та аналіз карти проєктної діяльності. Аналіз реалізації освітнього проєкту. Захист та презентація освітнього проєкту. Рекомендації щодо ефективного захисту проєкту. Технологія методу Р-М-Р (Результати-Методи-Ресурси).	Завдання	Розробка та захист презентації

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення тематичного словника,
- складання конспекту самостійно опрацьованих тем згідно з правилами цитування

4. Політика курсу

Для забезпечення ефективного засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Управління освітніми проєктами» до здобувача висуваються такі вимоги - відвідування всіх навчальних занять з дисципліни є обов'язковим. Порухення дисципліни під час навчальних занять забороняється.

Під час лекційних занять від здобувача вимагається уважно слухати викладача та конспектувати основні положення теми.

На практичних заняттях проводиться обговорення практичної сторони тем дисципліни. До кожного практичного заняття здобувач повинен сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою практичного заняття відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, готувати реферати для виступів, практичні завдання. Під час проведення практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні його теми, виступати з рефератами, відповідати на питання викладача та своїх одногрупників, брати активну участь у всіх видах навчальної діяльності, організованої викладачем.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів для роботи на практичних заняттях.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Перескладання академічних заборгованостей відбувається лише за наявності поважних причин.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
	2...5	1...100	F...A	Здобувач вищої освіти
	90	A	Здобувач освіти виявив всебічні, систематичні й глибокі знання з питань	Здобувач освіти вільно орієнтується в матеріалах модулів.

5	... 100		проектної діяльності та управління проектами в освіті, володіє термінологією педагогічної науки; розуміє сутність педагогічних понять, педагогічних явищ і процесів, педагогічних закономірностей та принципів проектування в освітньої галузі, проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому і ясному трактуванні навчального матеріалу.	Здійснює аналіз нормативної науковопедагогічної джерельної бази з педагогіки і освіти. Використовує додаткові педагогічні джерела. Активно приймає участь у дискусіях. Вміє обґрунтувати і довести власну точку зору. Виконує всі практичні завдання самостійно, творчо, у повному обсязі.
4	75 ... 89	С ... В	Здобувач освіти виявив загалом добрі знання навчального матеріалу з питань управління проектами в освіті, що передбачені програмою, але допустив не суттєві помилки; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої роботи..	Завдання самостійної роботи виконано, але без творчого підходу. Висновки потребують подальшого осмислення та відповідності до подальшої практичної роботи. Здобувач освіти впевнений у власних висновках, але вони потребують уточнення. Практичні завдання виконані самостійно, але без творчого підходу. Приймає активну участь у дискусіях і інтерактивних вправах
3	60 ... 74	Е ... D	Здобувач освіти виявив базові знання основного навчального матеріалу дисципліни, необхідні для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою;	Завдання виконує стандартно. Здобувач освіти невпевнений у власних висновках. Задовільно орієнтується в матеріалі дисципліни, а також у проблемі, поставленій у завданні, відповідь розкрито

			ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив помилки у відповідях на запитання при виконанні завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал.	неповністю є недоліки.
2	35 ... 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу курсу; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача	Виконує частину завдання за допомогою викладача.
2	1 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом	Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

**5.2. Критерії оцінювання поточного контролю
(за різними видами роботи)**

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичне заняття	5	Здобувач вищої освіти активно бере участь у занятті, висловлює обґрунтовані міркування, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання,
	3-4	Здобувач вищої освіти не виявляє активність епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	1-2	Здобувач освіти лише спостерігає за заняттям, не володіє вільно матеріалом навчальної дисципліни, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Самостійна робота (письмові доповіді, завдання)	5	Тема розкрита повно, логічно, обґрунтовано. Завдання виконано творчо і оригінально. Дотримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	3-4	Завдання виконане стандартними фразами, можливі не суттєві помилки. Дотримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	1-2	Завдання виконано частково, формально, є суттєві помилки.

		Не витримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.
Проектування / моделювання	5	Завдання виконано оригінально, з творчим підходом, з дотриманням всіх етапів проектування/моделювання та методичних рекомендацій. Розроблено презентацію, яка розкриває тему і суть завдання.
	3-4	Завдання виконано стандартно, але з дотриманням всіх етапів проектування/моделювання та методичних рекомендацій. Презентація не виразна, повністю дублює текст завдання.
	1-2	Завдання виконано з суттєвими помилками, з порушенням етапів проектування/моделювання та методичних рекомендацій. Презентація відсутня.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.
Самостійна робота (творчі, пошуково-дослідницькі завдання)	5	Виконане завдання відповідає предмету навчальної дисципліни, характеризується самостійністю, оригінальністю, демонструє інноваційне мислення здобувача вищої освіти, відповідає сучасним вимогам до управлінській освітянській практики,
	3-4	Завдання відповідає предмету навчальної дисципліни, але не характеризується оригінальністю, має переважно описовий характер.
	1-2	Завдання виконано поверхово, не розкриває ключову практичну проблему.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.
Самостійна робота (складання тематичного словника, конспектування)	4-5	Наявність всіх тем навчальної дисципліни, дотримані вимоги до правил цитувань і оформлення літературних джерел.
	2-3	Відсутність всіх тем навчальної дисципліни, дотримані вимоги до правил цитувань і оформлення літературних джерел.
	1	Відсутність всіх тем навчальної дисципліни, помилки у правилах цитування і оформлення літературних джерел.
	0	Відсутність тематичного словника/конспекту або порушенні принципи академічної доброчесності.

5.3. Критерії оцінювання підсумкового контролю (іспит)

Бали	Критерії
16-20	Здобувач вищої освіти надає повні, обґрунтовані, логічні відповіді з наведеними прикладами практичного застосування. Висловлює аргументовані власні думки, виявляє творчий підхід до виконання завдань.
11-15	Здобувач вищої освіти надає цілком правильні відповіді, але допускає незначні неточності у власних висновках. Невпевнений у правильності наведених прикладів практичного використання.
6-10	Здобувач вищої освіти надає формальні, не логічні відповіді, має труднощі щодо наведення власних висновків та наведені прикладів практичного застосування.
1-5	Відповіді не повні з суттєвими помилками, відсутні приклади практичного використання..

5.4 Комплексне практичне індивідуальне завдання (ІНДЗ)

Комплексне практичне індивідуальне завдання виконується здобувачами освіти у формі розробки власного соціального, педагогічного або соціально-педагогічного проекту. Написання і захист проекту є важливою формою самостійної навчальної діяльності магістрів. Представлення авторського проекту – творча робота здобувачами освіти, що засвідчує його знання соціологічної та педагогічної літератури з цієї теми, розуміння основних підходів до вирішення наукової і практичної проблеми, а також відображає власні професійні погляди майбутнього фахівця і демонструє його вміння усвідомлювати особливості соціальної дійсності на основі теоретичних знань.

Кожен здобувач освіти розробляє власний проект, спрямований на вирішення визначеної ним соціально-педагогічної проблеми та заповнює карту проекту. У проекті мають бути такі складові: концепція проекту (обґрунтування актуальності, обраної для проекту соціальної проблеми, мета, завдання проекту, цільова група, місце реалізації проекту, можливі партнери); план реалізації проекту (перелік заходів та термінів проведення); кошторис проекту.

Критерії оцінювання проекту

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка у балах
1	Обґрунтування актуальності	2
2	Формулювання завдань відповідно до вимог	3
3	Визначення мети відповідно до вимог	3
4	План реалізації проекту	3
5	Складання кошторису	3
6	Якість оформлення роботи	3
7	Презентація проекту	3
	Разом	20

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка	
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3				ІНДЗ	20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	20				
ср	ср	п ср	ср	ср	п ср	ср	ср	п ср					
5	5	5 5	5	5	5 5	5	5	5 5					

T – тема заняття; с. р. – самостійна робота; п – практична робота.

7. Рекомендована література

Основна

1. Бабаєв В.М. Управління проектами : навч. посіб. [Електронний ресурс] дисципліни / В.М. Бабаєв. — Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/4464/>
2. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця О.О.Почуєва. –Луцьк: Терен, 2019. –324 с
3. Ващенко Л. Управління освітніми проектами [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/school/method/technol/1411>
4. Гонтарева І. В. Управління проектами. Підручник / І. В. Гонтарева. –Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. –444 с. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1493_44303809.pdf
5. Гудзь О.Є. Менеджмент ідей та управління проектами / О.Є. Гудзь О.Є., А.А. Глушенкова. 2016. - 156 с
6. Загвязинский В. І. Моделювання в структурі соціально-педагогічного проектування. <http://www.pspu.ru/index.ru>
7. Здрагат С.Г. Соціально – педагогічне проектування у діяльності освітнього закладу *Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Молодь в умовах нової соціальної перспективи» Молодь в умовах нової соціальної перспективи: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції: Збірка наукових праць. – Випуск 18. 20 травня 2021 року. 2021. 218 с. – С. 68-71. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/11739/633271/sitepage_179/files/cheshenko_o_i_konfer_molod_v_umovah_novoi_socialnoi.pdf*
8. Здрагат С.Г. Соціально- педагогічне проектування в освіті *Матеріали I Науково-практичної онлайн-конференції для здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Актуальні проблеми педагогічної освіти в XXI столітті» . квітень ,2022, 83 с.-С.25-28 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGpGdmqCDftKHVWQpzbQTnmRmJF?projector=1&messagePartId=0.1>*
9. Здрагат С.Г. Соціально – педагогічне проектування як ресурс освітньої діяльності *II Всеукраїнська науково- практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі :проблеми і перспективи розвитку» - Одеса – Вид.Букаєв Вадім Вікторович, 2022 – 94- 98с.*
10. Касьянова О.М. Контрольно-аналітична діяльність керівника навчального закладу. Х.: Основа, 2014. 192 с
11. Купенко О.В. Педагогічні проекти : навчальний посібник О. В. Купенко. –Суми : Сумський державний університет, 2015. 133 с.
12. Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті: монографія Т.Ю. Андріяко, Т.А. Борова ,Т.О. Дмитренко та ін.-Херсон: вид. «ПП Вишемирський В.С.», 2017. 496 с.
13. Ноздріна Л. В. Управління проектами: Підручник Л. В. Ноздріна, В. І.Ящук, О. І. Полотай. –К. : ЦУЛ, 2010. 432 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ebooktime.net/book110.html>
14. Оленіч А.В. Формування і розвиток проектної команди в сучасних умовах А.В. Оленіч, З.Я. Шацька *Актуальні проблеми економіки. 2012. — № 10.-С.136-142*
15. Придатко О.В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко *Управління розвитком складних систем.–2015. –No 24. –С. 42 –48. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>*
16. Проектна діяльність у школі /упор. М. Голубенко. –К.: Шкільний світ, 2017. 128 с.
17. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект: Посібник. –К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. 36 с.

18. Управління проектами: навчальний посібник Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. –К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.[Електронний ресурс]. –Режим доступу:
http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf Інформаційні ресурси 1. pi.druchniki.ws/pedagogika2.readbookz.com/books3.pedagogika.ucoz.ua4.ukrkniga.org.ua5.www.refine.org.ua
19. Фесенко Т. Г. Управління проектами : теорія та практика виконання проектних дій : навч. посіб. [Електронний ресурс] /Т. Г. Фесенко. — Х. : ХНАМГ, 2012. 181 с. — Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/29445/>
20. Филипенко, О. М. Управління проектами : конспект лекцій О. М. Филипенко, Т. С. Колеснік. – Харків : ХДУХТ, 2016. 99 с

Додаткова

1. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. 127 с.
2. Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://isp.rehab.org.ua/ukrainian/partneru/dytfond>
3. Закон України Про вищу освіту. -[Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
4. Пометун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико зорієнтований збірник. Київ : Департамент, 2003. С. 327- 333.
5. Приходченко К.І. Творче освітньо-виховне середовище навчального закладу. –Х.: Основа, 2017.160 с.
6. Реалізація проекту “Соціальна освіта в Україні”. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://books.br.com.ua/39955>
7. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. –Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. -[Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela>

4. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.od.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/mea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/ http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
--	--

bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN	
http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій
http://dnpb.gov.ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
https://dntb.gov.ua/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
https://nlu.org.ua/	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
https://dnpb.gov.ua/ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В.О. Сухомлинського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»